

بررسی عوامل آلاینده آبهای سطحی و اثرات آن

کاوه دهقانیان ، دانشجوی کارشناسی ارشد خاک و بی، دانشگاه ارومیه
شماره تماس: ۰۹۱۴۱۰۹۸۱۵۳، پست الکترونیک: kaveh_dehghanian@yahoo.com

چکیده:

ورود آلاینده کشاورزی و خانگی به داخل آبهای سطحی و زیر زمینی ، جان ساکنان استانهای شمال غربی کشور را تهدید می کند زیرا بافت شهری استانهای آذربایجان شرقی و غربی و اردبیل به گونه ای است که فاضلابهای شهری و روستایی وارد آبهای سطحی و زیر زمینی می شود و جان بسیاری از اهالی این مناطق را به خطر انداخته است . در این استانها ، بیشتر زمینها کشاورزی و مزارع است که به علت ناتوانی در مهار کردن خروجی و پسابهای کشاورزی سموم کشاورزی و آلودگیها وارد آب رودخانه ها می شود و به آلاینده آب آشامیدنی منازل تبدیل می شود در این مقاله عوامل آلاینده آبهای سطحی مطالعه شده و اثرات سوء زیست محیطی آن بررسی می گردد..

کلمات کلیدی: آبهای سطحی، آلودگی، فاضلاب شهری

۱- مقدمه:

سازمان ملل متحد ، سالهای ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۵ را به نام دهه آب ، با شعار آب برای زندگی نامگذاری کرده است . در حال حاضر کم شدن آب و منابع آن دهه پر بحرانی را برای آینده بوجود آورده است . در حدود ۱٪ از جمعیت دنیا به کشور ما تعلق دارد و ما فقط ۳۶٪ از منابع آب تجدید شونده دنیا را در اختیار داریم . همچنین ، زایدات کشاورزی و صنعتی و خانگی در حدود ۲۵ میلیارد متر مکعب ، کیفیت آب کشورمان را تهدید می کند . در جهان سالانه حدود ۲ میلیارد نفر به سبب آلودگی آب به بیماریهای مختلفی مبتلا می شوند که کشور ما هم از این وضع بی نصیب نیست .

سازمان بانک جهانی در جدیدترین گزارش خود درباره وضع آلودگی آب در کشورهای مختلف از افزایش ۴۰٪ آلودگی آب در ایران خبر داده است . بنابراین گزارش ، صنایع تولید مواد غذایی و نوشیدنی بیشترین آلوده کنندگان منابع آبد و در حال حاضر پس از چین ، آمریکا جزو اصلی ترین آلوده کنندگان آبهای سطحی قرار دارد . توسعه جوامع و غرق شدن در زندگی صنعتی . تبعات منفی را برای محیط زیست و سلامت انسان در پی دارد که اگر نخواهیم به پیامدهای آن توجه کنیم در آینده نه چندان دور با بحران حل نشدنی محیط زیست و در عین حال تهدید حیات بشریت مواجه خواهیم شد . رودخانه ها به سبب اهمیتی که در امر تامین آب آشامیدنی خانگی دارند ، باید یک تا دو بار در سال تجزیه و تحلیل شوند . سال ۱۹۶۹ برای آلودگی آب تعریفی ارائه شد که عبارت است از افزایش مقدار هر مصرف اعم از شیمیایی ، فیزیکی یا بیولوژیکی که موجب تغییر خواص و نقش اساسی آن در مصارف ویژه اش شود و انسان نتواند حتی با تصفیه عادی آن ، آب مورد نیاز مصارف زندگی خود را تامین کند [۱] .

۲- عوامل آلوده کننده آبهای سطحی:

معمولا آبی را آلوده گویند که مقدار اکسیژن محلول در آن از مقداری که برای زندگی آبزیان ضروری است ، کمتر باشد در صورت مخلوط شدن با عوامل آلوده کننده مخصوصا مواد آلی مثلا از طریق تخلیه فاضلاب به آب این مواد به علت اکسید شونده شدد . مصرف اکسیژن محلول در آب اکسید شده و باعث کاهش شدید اکسیژن محلول در آب می شوند تا جایی که گاه مقدار آن به صفر برسد .